

Biuro Rady Gminy
w Gzach
W P Ł Y N Ę Ł O
dnia 04.03.2025r.
Nr 104/2025

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
ZA 2024 ROK**

1. Podstawy prawne realizacji zadań

Obowiązująca ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 49) wprowadza spójny system opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą jako odrębny element w ramach polityki rodzinnej. Efektem podejmowanych działań w ramach systemu ma być zapewnienie rodzinie takiej pomocy, która wyeliminuje zagrożenie zabrania dziecka z rodziny. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

2. Zakres realizowanych zadań

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości. Stosując ustawę należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

- Wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną, do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej;
- Powrotu do rodziny;
- Utrzymania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- Stabilnego środowiska wychowawczego;
- Kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
- Pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- Ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- Informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- Ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- Poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej. Koszty poniesione na utrzymanie czwórki dzieci w rodzinach zastępczych w 2024 r. wyniosły 41 915,08 zł (plan: 50 000,00 zł, wykonanie: 41 915,08 zł). Obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej wprowadza art. 191 stawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

4. Metody pracy asystenta rodziny

Metody pracy asystenta rodziny skoncentrowane są na rozwiązywaniu problemów. Asystent podejmując współpracę z rodziną rozpoznaje poziom jej destrukcji. Opierając się na metodyce podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach oraz dialogu motywującym wspiera rodziny do pozytywnych zmian, do wydobywania i pomnażania ich zasobów, zawsze zgodnie z dobrem rodziny i w zindywidualizowanym tempie realizacji działań. W ujęciu tradycyjnym asystent zaczyna od diagnozy sytuacji rodziny, by przejść potem do planowania działań i ich realizacji. Asystent, jako osoba wspierająca, w czasie spotkań z rodziną motywuje, podnosi poczucie własnej wartości, wspiera, wzmacnia, modeluje, informuje, podejmuje działania wychowawcze, towarzyszy, podnosi umiejętności rozwiązywania problemów, pomaga w odreagowaniu, rozszerza kontakty, a czasami również narzuca wymagania, przydziela zadania, czyli używa całego wachlarza metod, dzięki którym rodzina ma szansę na odbudowę więzi oraz spójność, a dzieci na wychowywanie się w atmosferze akceptacji i rozumienia ich potrzeb. Asystent rodziny dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny. Jednym z działań asystenta jest nawiązywanie współpracy z wszystkimi instytucjami związanymi z daną rodziną (np. pracownik socjalny, kurator, dzielnicowy, koordynator pieczy zastępczej, zespół interdyscyplinarny, rodzina zastępcza, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, służba zdrowia, pracownicy różnych instytucji publicznych typu: PCPR, ZUS, KRUS, itp.) i wytyczenie wspólnego kierunku działania.

Bardzo ważne w pracy asystenta rodziny jest budowanie prawidłowych postaw społecznych i rodzinnych, a tym samym pokazanie klientowi, że ma moc sprawczą i jest w stanie, przy niewielkiej pomocy samodzielnie rozwiązać większość swoich problemów, dlatego też prace z rodziną rozpoczyna się od uregulowania spraw urzędowych. Asystent pomaga w sprawach urzędowych z różnymi instytucjami.

5. Osiągnięte efekty

Poprzez współpracę z asystentem rodziny osiągnięto pozytywne zmiany w rodzinach. Efektami działań asystenta były między innymi: podjęcie zatrudnienia przez członków rodziny, pozyskanie orzeczeń o niepełnosprawności, utrzymywanie abstynencji w rodzinach z problemem alkoholowym, pozyskanie różnego rodzaju świadczeń z pomocy społecznej, pozyskanie świadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zainicjowanie kontynuacji remontów mieszkania, motywowanie obecności podopiecznych na spotkaniach z terapeutą ds. uzależnień w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gzach, udział w wyjaśnianiu i łagodzeniu nieporozumień rodzinnych, tworzenie środowiska życia które będzie bezpieczne i optymalne dla rozwoju dzieci i osób zależnych, prowadzono trening gospodarowania środkami finansowymi, prowadzono treningi czystości i higieny. Asystent motywował i wskazywał klientom ich role podczas rozmów w urzędach. Motywowano do korzystania z przychodni, ośrodka zdrowia. Pomagano w pokonywaniu trudności związanych z dojazdem i obecnością dzieci w szkołach. Prowadzono pedagogizację rodziców, wsparcie informacyjne, instrumentalne, emocjonalne w sposób bezpośredni w miejscu zamieszkania rodziny oraz zdalny, za pomocą telefonu, komunikatorów internetowych. Nawiązano współpracę z poszczególnymi instytucjami, szczególnie z kuratorami, nauczycielami oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, dyrektorami szkół podstawowych na terenie gminy oraz wychowawcami, a także pedagogami. Pomagano w przygotowywaniu dokumentacji do różnych instytucji np. Sądu Rejonowego. Udzielano pomocy w załatwianiu spraw urzędowych. Asystent prowadził również działania w rodzinach, w których występuje problem upośledzenia umysłowego. W rodzinach z problemem alkoholowym prowadził profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie wzmocnienia rodziny, jak też działania mające na celu zmotywowanie do leczenia nałogu. Działania prowadzone były w rodzinach, w których występują problemy długotrwałej choroby psychicznej. Wspierano rodzinę w kontynuowaniu leczenia osoby chorej, motywowano do systematycznego zażywania leków zgodnie z zaleceniami lekarza prowadzącego, udzielano wsparcia psychicznego w formie telefonicznej, często w godzinach wieczornych, udzielano również wsparcia emocjonalnego chorej osobie, małżonkowi oraz dzieciom. Pomagano w prawidłowy sposób zajmować się dziećmi i wypełniać prawidłowo funkcje opiekuńczo – wychowawcze. Asystent wspierał dzieci i pomagał przy odrabianiu lekcji, wyrównywaniu zaległości w nauce

i przygotowywaniu do sprawdzianów szkolnych. Udzielał wsparcia rodzicom w procesie przenoszenia dzieci do innej szkoły. Wspierano rodziców w korzystaniu z pomocy poradni specjalistycznych tj. poradni psychologicznej dla dzieci, poradni neurologicznej, poradni psychologicznej dla dorosłych, poradni logopedycznej, poradni dentystycznej. Umożliwiono dziecku z niepełnosprawnością kontynuację edukacji w szkole ogólnodostępnej dziecku ze wskazaniem do edukacji inkluzyjnej. Zachęcano dzieci do aktywnego spędzania wakacji. Przypominano rodzinom o ważnych terminach np. końca orzeczenia o niepełnosprawności dziecka, terminach składania wniosków dotyczących świadczeń, deklaracjach, wizytach w poradni. Przedstawiano rodzicom możliwości podjęcia pracy, przedkładano oferty ze środowiska lokalnego oraz na terenie powiatu. W wyniku działań asystenta dziecko nabrało umiejętności społecznych wśród dzieci. Pomoc w zorganizowaniu Ośrodka Odwykowego dla osoby uzależnionej. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy. Pomoc w poszukiwaniu mieszkania dla rodziny. Pomoc w kupowaniu i dostarczaniu leków. Pojedyncze interwencje w rodzinach zgłaszane anonimowo dotyczące dobra i bezpieczeństwa dziecka.

Praca metodą asystowania ma za zadanie dać wsparcie nie tylko informacyjne i instrumentalne, lecz także oparcie osobowe w trudnych sytuacjach. Ma nieść przekonanie, że w kryzysie, w jakim znalazła się osoba, nie pozostaje sama. Asystent rodziny powinien być kimś, kto pomoże poszukać członkom rodziny zasobów niezbędnych do pokonania trudności, zademonstruje, jak przechodzić przez różnego rodzaju problemy na bieżąco.

6. Potrzeby związane z realizacją zadania

W związku z problemami mieszkańców Gminy Gzy i rodzinami przeżywającymi trudności w odniesieniu do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na terenie Gminy Gzy istnieją potrzeby takie jak:

- prowadzenie, uruchomienie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci, na terenie Gminy Gzy nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art.18 i 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej; w 2024r. na terenie Gminy Gzy nie funkcjonowały świetlice socjoterapeutyczne zapewniające dostępność usług społecznych w ramach placówki wsparcia dziennego dla dzieci, młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów z rodzin wykluczonych społecznie lub też zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Występuje potrzeba zatrudnienia psychologa-mediatora na terenie Gminy Gzy z racji

przybywających problemów w rodzinie.

- Występuje potrzeba profilaktyki z zakresu cyberprzemocy i fonoholizmu wśród dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych.
- Potrzeba organizacji kolonii profilaktycznych dla dzieci i młodzieży we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystenta rodziny poprzez udział w szkoleniach
- Zwiększenie i zabezpieczenie środków finansowych w budżecie w zakresie systemu pieczy zastępczej, w związku z pojawiającymi się przypadkami porzucenia dzieci i organizacją rodzin zastępczych-spokrewnionych i niespokrewnionych na terenie Gminy Gzy.
- Rozważenie potrzeb gminy w zakresie objęcia rodzin opieką i wychowaniem poprzez prowadzenie przez gminę placówki wsparcia dziennego, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy. Poszukiwanie rodzin na tzw. rodziny wspierające które podejmą się zadania wspierania rodzin przeżywających trudności a także pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gzjach
H.Szajczyk
mgr Hubert Szajczyk

Sporządziła: Aleksandra Świdorska/GOPS

Aleksandra Świdorska

04.03.2025